

Inbreng en inkorting sinds 1 september 2018. Planning never stops.

nieuws
legal, particulieren,

19 oktober 2018

Over het nieuwe erfrecht is veel te zeggen. Dat hebben we ondertussen ook al meermaals gedaan. De waarderingsregels rond inbreng en inkorting naar aanleiding van een schenking ontsnappen evenmin aan de hervormingen. Schenkingen gedaan voor 1 september 2018 kunnen evenwel nog onder de oude erfrechtelijke regels vallen. Hoe zit het juist ?

Inbreng en inkorting

Een schenking kan gebeuren hetzij als voorschot op erfdeel hetzij buiten erfdeel. Het is aan de schenker om de keuze te maken. Hoewel de schenker bepaalt wie, wat en hoeveel krijgt, is er toch een beperking aan de beschikkingsvrijheid. Kinderen zijn namelijk reservataire erfgenamen en dus beschermd. Het beschikbaar deel waarover de schenker vrij kan beschikken bedraagt sinds 1 september 2018 vijftig percent van de nalatenschap, ongeacht het aantal kinderen.

Is het de intentie om de erfgenamen gelijk te behandelen dan is een voorschot op erfdeel de *way to go*. Een rechtzetting volgt indien bij het overlijden van de schenker zou blijken dat een erfgenaam meer heeft gekregen dan waar hij recht op had. Dergelijke rechtzetting door de begiftigde is een inbreng. Sinds 1 september 2018 is er enkel nog onderlinge inbrengverplichting voor de afstammelingen van de schenker. Door en ten aanzien van de langstlevende echtgenoot is er onder het nieuwe erfrecht geen inbrengverplichting meer.

Met een schenking buiten erfdeel kan men aan een begiftigde meer geven dan zijn erfdeel. Zodra echter de schenking het beschikbaar deel overschrijdt kan een (gedeeltelijke) inkorting van de schenking gebeuren.

Wijze en waardering van inbreng en inkorting

Onder het oude erfrecht waren de inbreng- en inkortingsregels uiteenlopend:

- inbreng van een roerende schenking in waarde, gewaardeerd op het ogenblik van de schenking;

- inbreng van een onroerende schenking in natura , gewaardeerd op datum van verdeling;
- inkorting van roerende en onroerende schenkingen in natura, gewaardeerd op datum van verdeling.

Deze regels zorgden niet zelden voor ongelijke en ongewenste situaties. Daarom is er in het nieuwe erfrecht geen onderscheid meer tussen inbreng en inkorting en is ook het voorwerp (roerend of onroerend) van de schenking niet langer relevant. Inbreng en inkorting van roerende en onroerende schenkingen gebeuren uitsluitend nog in waarde. De waardering gebeurt in principe op het ogenblik van de schenking.

Genoemde waarde wordt wel geïndexeerd. Vanaf de schenkingsdatum tot de dag van het overlijden van de schenker vindt indexering plaats volgens de index van de consumptieprijzen van de maand van het overlijden van de schenker met als basisindex de index van de maand van de schenking.

Toch is de schenkingsdatum niet altijd het peilpunt voor de waardering. Dit is zo indien de begiftigde op het ogenblik van de schenking niet de volledige beschikking heeft over de geschonken goederen. In dergelijke situatie zal het geschonken goed pas gewaardeerd worden op het ogenblik dat de begiftigde de volledige zeggenschap verkrijgt over de schenking. Klassiek voorbeeld hiervan is de schenking met voorbehoud van vruchtgebruik. De waardering zal dan plaatsvinden op het moment dat de begiftigde daadwerkelijk de volle eigendom verwerft.

Nieuwe regels of toch nog het oude erfrecht?

De nieuwe regels zijn van toepassing op alle nalatenschappen die zijn opengevallen sinds 1 september 2018. Schenkingen door de erflater gedaan voor deze datum zijn eveneens gevat door het nieuwe erfrecht. Planningen en schenkingen van vele jaren voor het overlijden kunnen zo ernstig verstoord worden door de nieuwe wetgeving.

De wetgever voelde zelf aan dat dit tot ongewenste en vervelende gevolgen zou kunnen leiden. Daarom is voorzien in de mogelijkheid om te opteren voor de oude regels. Dit kan door voor 1 september 2019 een verklaring van behoud af te leggen voor notaris. Het is een wel een verhaal van *all or nothing*. De verklaring heeft namelijk gevolgen voor alle schenkingen gedaan voor 1 september 2018. *Cherry picking* is dus uitgesloten.

De noodzaak tot het afleggen van een verklaring van behoud vraagt een individuele benadering. Elke successieplanning is immers anders en heeft haar eigen specifieke omstandigheden.

Conclusie

Het is aangewezen om na te gaan of de nieuwe erfregels impact hebben op uw planning. Tot 31 augustus 2019 is het mogelijk om een verklaring van behoud af te leggen. Let wel: het onnodig uitstellen van de verklaring is niet zonder risico. Indien u overlijdt zonder een verklaring

van behoud zijn de nieuwe waarderingsregels inzake inbreng en inkorting automatisch van toepassing.

Maak een afspraak met een van onze juristen indien u vragen hebt. aternio zoekt samen met u naar de juiste oplossing.

Johan Lemmens *managing partner*
(cko)
j.lemmens@atern.io

Check atern.io/nieuws voor
meer finance, tax en legal
nieuws.

aternio